

Отримано: 15 жовтня 2025 р.

Прорецензовано: 29 жовтня 2025 р.

Прийнято до друку: 3 листопада 2025 р.

email: kolesnik_l09@ukr.net

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0003-1755-5638>

email: nk519696@gmail.com

DOI: [http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39\(67\)-200-205](http://doi.org/10.25264/2311-5149-2025-39(67)-200-205)

Колісник О. П., Костенко А. С. Місце внутрішньогосподарського контролю в системі управління виробничими запасами на підприємствах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»* : серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, грудень 2025. № 39(67). С. 200–205.

УДК: 657.8:339

JEL-класифікація: B30

Колісник Олена Пилипівна,
кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри обліку та аудиту
Державного податкового університету, м. Ірпінь

Костенко Анастасія Сергіївна,
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
Державного податкового університету, м. Ірпінь

МІСЦЕ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

У статті досліджено класифікацію запасів, їхній вплив на фінансову стабільність підприємства та методи внутрішньогосподарського контролю. Розглянуто питання внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів як ключового елемента управління підприємством. Визначено етапи проведення контролю, його суб'єкти та об'єкти. Окреслено перспективи вдосконалення внутрішнього контролю з урахуванням автоматизації та цифровізації облікових процесів, зокрема за допомогою сучасних підходів до обліку та контролю, з використанням інформаційних технологій (SAP, ERP-систем, RFID). Зроблено загальні висновки.

Ключові слова: виробничі запаси, внутрішньогосподарський контроль, запаси, об'єкти, суб'єкти, інвентаризація.

Olena Kolisnyk,
PhD in Economics, Associate Professor, Department of Accounting and Auditing,
State Tax University
Anastasiia Kostenko,
Student, State Tax University

THE PLACE OF INTERNAL ECONOMIC CONTROL IN THE SYSTEM OF PRODUCTION INVENTORY MANAGEMENT AT ENTERPRISES

This article explores the critical role and significance of internal economic control within the production inventory management systems of modern enterprises. Inventories represent a fundamental component of corporate assets, directly influencing production continuity, cost efficiency, and overall financial stability. The study highlights that effective internal control over inventories ensures the rational use of resources, prevents operational shortages or surpluses, and minimizes the risk of financial losses caused by inefficient stock management.

The paper analyzes various classifications of inventories based on their purpose, liquidity, and relation to production cycles. It emphasizes that production inventories—comprising raw materials, auxiliary materials, fuel, spare parts, and packaging—serve as the vital foundation for maintaining uninterrupted production processes. The article further defines the objectives, objects, and subjects of internal control, presenting them in a structured framework to demonstrate their interdependence within the broader management system. Special focus is given to control methods, including both documentary techniques (formal, normative, and comparative checks) and factual procedures (inventory counts, observations, and control weighing).

Furthermore, the research examines the transformation of internal control processes under the influence of automation and digitalization. The integration of ERP systems, RFID technology, and electronic document management is presented as a modern solution for improving transparency and accuracy. Using the example of Ukrainian enterprises such as the ROSHEN corporation, the study illustrates how innovative control tools increase operational efficiency and strengthen financial security. The article concludes that digital transformation contributes to sustainable business performance and enhances competitiveness in a rapidly changing economic environment.

Keywords: production stocks, internal control, inventories, objects, subjects, inventory.

Постановка проблеми. Запаси відіграють важливу роль у структурі оборотних активів підприємств, складаючи в середньому від 18 % до 25 % питомої ваги в їх загальній структурі [1]. Зважаючи, що частка запасів достатньо вагома, то відповідно і ефективне управління запасами безпосередньо впливає на фінансову стійкість та операційну діяльність підприємства. Внутрішньогосподарський контроль

забезпечує своєчасне виявлення дефіциту, надлишку або нераціонального використання ресурсів. Неналежний контроль може призвести до фінансових втрат, уповільнення виробничих процесів та зниження конкурентоспроможності. Особливо це критично для підприємств з нестабільним матеріальним постачанням або високими витратами на зберігання. Тому впровадження ефективних механізмів внутрішнього контролю запасів є необхідною умовою стабільної роботи бізнесу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання внутрішньогосподарського контролю в системі управління запасами підприємства досліджували такі вчені, як Т. О. Меліхова [8], Л. М. Очеретко [7], Т. Р. Портоварас [10], О. С. Пристемський [11], Н. І. Тарасенко [4], Л. Я. Шевченко [2] та ін. Незважаючи на численні дослідження в цьому напрямі, залишилися питання, які потребують додаткового розгляду, зокрема удосконалення методики проведення внутрішньогосподарського контролю запасів підприємства шляхом впровадження новітніх технологій комп'ютеризації.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є визначення ролі внутрішньогосподарського контролю у системі управління виробничими запасами підприємства, аналіз його об'єктів, суб'єктів та методів проведення, а також виявлення шляхів підвищення ефективності контролю через автоматизацію та впровадження сучасних інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу. Запаси можна трактувати як основну частину активів організації, яку використовують у вигляді сировини чи матеріалів для виробництва певної продукції, що призначена для продажу, надання послуг чи виконання робіт [2]. Згідно з НП(С)БО 9 «Запаси», «запаси – це активи, які: утримуються для подальшої реалізації за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшої реалізації продукту виробництва; утримуються для споживання під час виготовлення продукції, надання послуг та виконання робіт, а також управління підприємством» [3].

Для правильної організації обліку запасів важливе значення має їх науково обґрунтована класифікація. Запаси можна класифікувати за наступними ознаками (табл. 1):

Таблиця 1

Класифікація запасів за різними ознаками

Класифікаційна ознака	Характеристика
За призначенням і причинами утворення	постійні – забезпечують безперервність виробничого процесу; сезонні – утворюються через сезонне виробництво чи транспортування.
За місцем знаходження	складські – знаходяться на складах; у виробництві – у процесі обробки; в дорозі – відвантажені, але ще не отримані.
За рівнем наявності	нормативні – відповідають запланованим обсягам; понаднормові – перевищують нормативну кількість.
За наявністю на початок і кінець звітного періоду	початкові – запаси на початок періоду; кінцеві – запаси на кінець періоду.
Відносно до балансу	балансові – є власністю підприємства та відображаються в балансі; позабалансові – не належать підприємству.
За ступенем ліквідності	ліквідні – легко реалізуються без значних втрат вартості; неліквідні – важко реалізувати без втрат вартості.
За походженням	первинні – отримані від інших підприємств без обробки; вторинні – матеріали, повторно використовувались.
За обсягом	вільні – знаходяться у надлишку; обмежені – у дефіциті.
За сферою використання	у сфері виробництва – виробничі запаси, незавершене виробництво; у сфері обігу – готова продукція, товари; у невиробничій сфері – запаси, що не використовуються у виробництві.
За структурою і складом	виробничі запаси – сировина, матеріали, напівфабрикати, паливо, запчастини; незавершене виробництво – продукція, що не пройшла всі стадії обробки; готова продукція – закінчена продукція, прийнята ВТК; товарні запаси – товари у сфері обігу або в дорозі.

Джерело: [4].

Інакше кажучи, до запасів належать [2]:

- сировина, основні й допоміжні матеріали, пально-мастильні матеріали, запасні частини, тара;
- інвентар, господарське приладдя, інструменти, оснащення та пристрої, змінне обладнання,
- спеціальний (захисний) та фірмовий одяг і взуття, тимчасові споруди та пристрої;
- тварини на вирощуванні та відгодівлі;
- продукція сільськогосподарського виробництва;
- товари;
- готова продукція.

Важливу роль для будь-якого підприємства становлять виробничі запаси, які є основою стабільної роботи підприємства, оскільки саме вони забезпечують безперервність технологічного процесу та виконання замовлень у встановлені терміни.

Виробничі запаси – це сукупність предметів праці, що зберігаються на підприємстві у вигляді складських залишків основних і допоміжних матеріалів, палива, запасних частин, тари, зворотних відходів та інших ресурсів. Вони призначені для використання як у процесі виробництва, так і для задоволення інших потреб підприємства за умови їх повного споживання протягом одного операційного циклу [5].

Основним нормативним актом, що регулює порядок відображення у бухгалтерському обліку виробничих запасів, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6].

Для забезпечення збереження виробничих запасів та їх ефективного використання важливим є створення системи управління запасами, яка дозволяє оптимізувати їх рівень, мінімізувати витрати та запобігати втратам. В свою чергу, одним із основних елементів такої системи є внутрішньогосподарський контроль, що забезпечує своєчасний моніторинг руху запасів, їх використання та відповідність встановленим нормам.

Внутрішньогосподарський контроль виробничих запасів – це система заходів, яка спрямована на забезпечення ефективного управління запасами сировини, матеріалів та інших ресурсів на підприємстві. Його мета – гарантувати, що виробничі запаси використовуються раціонально, обліковуються коректно і зберігаються в належних умовах [6]. Іншими словами, мета внутрішньогосподарського контролю за операціями із запасами полягає у забезпеченні точності даних щодо наявних запасів, повного й своєчасного оформлення первинної документації, яка підтверджує їх рух, а також правильності відображення інформації в аналітичному та синтетичному обліку відповідно до прийнятої облікової політики підприємства.

Основними завданнями проведення внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів є:

- 1) для прийняття ефективних управлінських рішень – проведення аналізу та планування виробничих запасів;
- 2) для своєчасного виявлення загроз фінансової безпеки підприємства: перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду, перевірка правильності оформлення первинних документів, перевірка правильності класифікації виробничих запасів, перевірка правильності оцінки використання запасів, перевірка правильності обліку виробничих запасів, перевірка правильності визначення залишку на кінець періоду [8].

Для формування ефективної системи внутрішньогосподарського контролю важливо також розуміти основні її компоненти, а саме об'єкти, суб'єкти та методичні прийоми, які відповідно наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Компоненти внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів

№	Категорія	Елементи
1	Об'єкти контролю	– виробничі запаси (основні, допоміжні матеріали, паливо, запасні частини, тара, відходи тощо)
		– операції з надходження, зберігання, використання та списання запасів
		– записи у первинних документах, облікових регістрах та фінансовій звітності щодо виробничих запасів
		– складські приміщення та умови зберігання
		– витрати на придбання, зберігання та використання запасів
2	Суб'єкти контролю	– власники підприємства (засновники, акціонери)
		– керівництво підприємства (директор, головний бухгалтер)
		– внутрішня ревізійна служба, інвентаризаційна комісія
		– відділ постачання та матеріально-технічного забезпечення
		– фінансово-економічна служба
		– завідувач складу, комірники
		– виробничі підрозділи (цехи, дільниці)
3	Методичні прийоми	– документальні: формальна, арифметична, нормативна, зустрічна, взаємна перевірка, перевірка за змістом
		– фактичні: інвентаризація, огляд, спостереження, контрольні зважування та вимірювання
4	Контрольні заходи	– проведення регулярної інвентаризації запасів
		– перевірка правильності оформлення первинних документів щодо руху запасів
		– контроль за дотриманням норм витрат матеріалів
		– контроль за умовами зберігання запасів
		– перевірка відповідності записів в облікових регістрах і звітності
		– оцінка обсягів залишків, швидкості обігу запасів, виявлення надлишкових або повільно оборотних матеріалів
		– аналіз відхилень у витратах запасів та виявлення причин нестач або надлишків
		– використання сучасних програмних засобів для зниження ризику помилок та підвищення точності обліку запасів

Джерело: розроблено авторами.

«Інвентаризація є основою для формування достовірної фінансової звітності та ухвалення ефективних управлінських рішень. Удосконалення нормативної бази, активне впровадження сучасних технологій, таких як автоматизовані системи обліку та блокчейн, дозволять підвищити точність і прозорість цього процесу. В умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану, інвентаризація також сприяє адаптації підприємств до нових умов, забезпечуючи стабільність їхньої роботи» [9].

Проведення інвентаризації виробничих запасів в умовах воєнного стану є складним, але вкрай необхідним процесом, що забезпечує достовірність облікових даних і контроль за збереженням майна. Вплив воєнних дій ускладнює можливість фізичної перевірки виробничих запасів, тому виникає потреба у використанні адаптованих методів обліку та альтернативних джерел підтвердження інформації – супровідних документів, відеофіксації чи електронних систем обліку. Особливу увагу слід приділяти фіксації фактів пошкодження або втрати майна внаслідок бойових дій шляхом складання актів знищення, отримання довідок від компетентних органів чи страхових звітів. Важливим залишається і питання оцінки залишків матеріальних ресурсів, які можуть бути використані для забезпечення критичних потреб підприємства або громади.

«У складних умовах воєнного стану важливо дотримуватись принципів оперативності та гнучкості в організації інвентаризації, а також забезпечити максимальну відповідність її результатів реальному стану справ. Це сприятиме ефективному управлінню ресурсами, мінімізації ризиків і відновленню економічної стабільності в майбутньому» [9].

Зокрема, основним джерелом інформації для внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів є облік, комп'ютеризація якого активно проводиться вітчизняними підприємствами.

Великі українські підприємства вже активно використовують різноманітні програмні продукти для комп'ютеризації внутрішнього контролю виробничих запасів, що дозволяє автоматизувати облік, моніторинг та прогнозування потреби в матеріалах. Системи ERP, такі як IT-Enterprise, SAP ERP, стали невід'ємною частиною процесів на таких підприємствах, сприяючи зменшенню витрат, підвищенню ефективності управління запасами та оптимізації виробничих процесів.

До прикладу, Корпорація ROSHEN використовує українську ERP-систему IT-Enterprise для внутрішнього контролю виробничих запасів, автоматизуючи облік і управління сировиною, матеріалами та готовою продукцією. Наведена система дозволяє відстежувати надходження та витрати основних матеріалів, таких як цукор, борошно, какао, на складах у реальному часі. Вона також інтегрована з виробничими процесами, що дає змогу прогнозувати потребу в матеріалах на основі планів виробництва та поповнювати запаси без затримок. За допомогою IT-Enterprise компанія має змогу автоматично формувати закупівельні ордери для поповнення запасів, коли рівень матеріалів досягає критичної позначки, а також контролювати витрати на кожен етап виробництва. Система автоматично фіксує використання сировини для кожного виробничого замовлення, забезпечуючи точний облік витрат і знижуючи можливість помилок при інвентаризації.

В свою чергу, малі та середні підприємства в Україні все ще недостатньо активно впроваджують сучасні комп'ютеризовані рішення для контролю запасів, що може призводити до неефективного управління ресурсами і втрат. Враховуючи ці виклики, перед керівництвом малих і середніх підприємств постає важливе завдання – пошук напрямів удосконалення комп'ютеризації внутрішнього контролю запасів, що дозволить не лише знизити витрати, а й забезпечити конкурентоспроможність на ринку.

Основними напрямками удосконалення внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів за допомогою комп'ютеризації є [10; 11]:

1. Автоматизація обліку та контролю запасів – впровадження спеціалізованого програмного забезпечення (SAP, ERP-системи) для реєстрації руху запасів, що знижує ризик помилок і підвищує оперативність обробки даних.
2. Використання RFID та штрихкодів – застосування технологій автоматичної ідентифікації матеріалів і готової продукції, що дозволяє швидко відстежувати їх переміщення та актуальний стан.
3. Розробка системи аналітики та прогнозування – впровадження програм для аналізу залишків, виявлення тенденцій споживання та прогнозування потреб у запасах на основі історичних даних.
4. Інтеграція контролюючих підсистем – об'єднання даних складського обліку, фінансової звітності та виробничих процесів у єдиній базі, що підвищує прозорість операцій.
5. Впровадження електронного документообігу – скорочення паперової роботи шляхом автоматизованого ведення накладних, актів приймання та інших документів, що зменшує ризик підробок і втрат інформації.
6. Контроль доступу та аудит дій співробітників – використання електронних журналів входу/виходу, логування змін у базах даних для посилення безпеки та відповідальності персоналу.

7. Застосування хмарних технологій – забезпечення доступу до інформації про запаси в режимі реального часу з будь-якого пристрою, що покращує координацію між підрозділами підприємства.

Ці напрями дозволять підвищити ефективність управління запасами, мінімізувати втрати та оптимізувати використання ресурсів підприємства.

Висновки. Отже, внутрішньогосподарський контроль відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного управління виробничими запасами підприємства. Його удосконалення за допомогою комп'ютеризації дозволяє автоматизувати облік, підвищити точність контролю та оперативність прийняття управлінських рішень. Використання сучасних технологій, таких як RFID, електронний документообіг та аналітичні системи, сприяє зменшенню ризиків втрат, крадіжок і неефективного використання ресурсів. Інтеграція інформаційних систем управління запасами забезпечує прозорість операцій та підвищує рівень фінансової безпеки підприємства. В результаті, цифровізація внутрішньогосподарського контролю сприяє оптимізації запасів, зниженню витрат і підвищенню конкурентоспроможності.

Перспективи подальших досліджень доцільно спрямувати на поглиблене обґрунтування методичних засад оцінювання ефективності цифрових систем внутрішньогосподарського контролю, що передбачає врахування галузевих особливостей діяльності підприємств, рівня їх технологічної зрілості та ступеня цифрової трансформації управлінських процесів. Важливим напрямом подальших досліджень є вивчення можливостей застосування сучасних інтелектуальних аналітичних систем, зокрема технологій штучного інтелекту та прогнозної аналітики, у процесі прогнозування потреб у виробничих запасах, оптимізації логістичних ланцюгів і підвищення адаптивності систем контролю до змін ринкових умов.

Не менш актуальним є дослідження інтеграції внутрішньогосподарського контролю із системами сталого розвитку та екологічного менеджменту, що дозволить оцінити вплив цифрових технологій на раціональне використання ресурсів, зменшення екологічного навантаження та формування довгострокової стійкості підприємства.

Реалізація зазначених напрямів сприятиме подальшому удосконаленню теоретичних і практичних основ внутрішньогосподарського контролю та розвитку ефективних механізмів управління запасами в умовах цифрової економіки.

Література:

1. Зюков, І. В. (2024). Вплив запасів на фінансові результати підприємств України. *Економіка і організація управління*, 1 (53), 19-29.

Ziukov, I. V. (2024). *Vplyv zapasiv na finansovi rezultaty pidpriemstv Ukrainy* [The impact of inventories on the financial results of Ukrainian enterprises]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia* [Economics and Management Organization], 1 (53), 19–29. [in Ukrainian].

2. Шевченко, Л. Я., Мулява, В. Р. (2022). Сутність виробничих запасів, проблеми обліку та напрями його вдосконалення на підприємстві. *Економіка, управління та адміністрування*, 4 (102), 72-76.

Shevchenko, L. Ja., Muljava, V. R. (2022). *Sutnistj vyrobnychych zapasiv, problemy obliku ta naprjamy jogho vdoskonalennja na pidprjemstvi* [The essence of production inventories, accounting problems and directions for its improvement at the enterprise.]. *Ekonomika, upravlinnja ta administruvannja* [Economics, Management and Administration], 4 (102), 72-76. [in Ukrainian].

3. *Запаси: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9* (Верховна рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України. < <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> > (2025, жовтень, 10).

Zapasy: Nacionaljne polozhennja (standart) bukhghalterskjogho obliku 9 [Inventories: National Accounting Regulation (Standard) 9] (Verkhovna Rada Ukrainy). [The Draft Law on Exhibition Activity in Ukraine (Verkhovna Rada of Ukraine)]. Офіційний сайт Верховної Ради України [The official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. < <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> > (2025, October, 10). [in Ukrainian].

4. Тарасенко, Н. І. (2011). Оцінка виробничих запасів для цілей обліку. Кіровоград: Наукові записки КНТУ, 11, 68.

Tarassenko, N. I. (2011). *Ocinka vyrobnychych zapasiv dlja cilej obliku*. [Estimation of production stocks for accounting purposes.] Kirovograd: Naukovi zapysky KNTU [Kirovograd: Scientific notes of KNTU.], 11, 68. [in Ukrainian].

5. Тарасишина, С. (2021). Економічна сутність виробничих запасів та їх класифікація. *Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: зб. наук. пр. IX Всеукр. наук. – практ. Інтернет–конф. (м. Вінниця, 24 березня 2021 р.)*, 2, 106.

Tarasyshyna, S. (2021). *Ekonomichna sutnistj vyrobnychych zapasiv ta jikh klasyfikacija* [The economic essence of production inventories and their classification]. *Oblik, kontrolj i analiz v upravlinni pidprjemnyckuju dijalnistju: zb. nauk. pr. IKh Vseukr. nauk. – prakt. Internet–konf.* [Accounting, control and analysis in the management of entrepreneurial activity: collection of scientific. pr. IX All-Ukrainian scientific. – practical Internet conference (Vinnytsia, March 24, 2021), 2, 106. [in Ukrainian].

6. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні 1999* (Верховна рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України. < <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> > (2025, жовтень, 10).

Pro bukhghaltersjkyj oblik ta finansovu zvitnistj v Ukrajinі 1999 [On accounting and financial reporting in Ukraine 1999]. Verkhovna Rada Ukrainy. [The Draft Law on Exhibition Activity in Ukraine (Verkhovna Rada of Ukraine)]. Oficijnyj sajт Verkhovnoji Rady Ukrainy [The official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>> (2025, October, 10). [in Ukrainian].

7. Очеретько, Л.М., Ушакова, А.П. (2024). Внутрішній контроль виробничих запасів в системі управлінської діяльності підприємства. In: *The 4 th International scientific and practical conference "Scientific research: modern challenges and future prospects"* (Munich, Germany, November 18-20, 2024), 634.

Ocheretjko, L.M., Ushakova, A.P. (2024). Vnutrishnij kontrolj vyrobnychych zapasiv v systemi upravlinsjkoji dijalnosti pidpryjemstva [Internal control of production stocks in the system of management activity of the enterprise.]. In: *The 4 th International scientific and practical conference "Scientific research: modern challenges and future prospects"* (Munich, Germany, November 18-20, 2024), 634. [in Ukrainian].

8. Меліхова, Т.О., Федоров, І.О. (2018). Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*, 2, 63-70.

Melikhova, T.O., Fedorov, I.O. (2018). Vnutrishnij kontrolj vyrobnychych zapsiv dlja svojechasnogho vyjavlennja zagroz u systemi upravlinnja finansovoji bezpeky pidpryjemstva [Internal control of production records for timely detection of threats in the financial security management system of the enterprise.]. *Aghrosvit*, 2, 63-70. [in Ukrainian].

9. Колісник, О. П., Агафонцева, А. А., Купріянова, А. О. (2025). Особливості проведення інвентаризації активів в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-9>

Kolisnyk, O. P., Agafontseva, A. A., Kupriyanova, A. O. (2025). Osoblyvosti provedennya inventaryzatsiyi aktyviv v umovakh voyennoho stanu [Peculiarities of conducting an inventory of assets under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-9> [in Ukrainian].

10. Портоварас, Т.Р., Лукановська, І.Р. (2024). Комп'ютеризація аналізу та контролю: критична оцінка можливостей і критерії вибору програмного забезпечення. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*, 4 (76), 51-57.

Portovaras, T.R., Lukanovsjka, I.R. (2024). Kompjutyerezacija analizu ta kontrolju: krytychna ocinka mozhlyvostej i kryteriji vyboru proghramnogho zabezpechennja [Computerization of analysis and control: a critical assessment of possibilities and criteria for selecting software.]. *Naukovi praci Mizhrehionalnoji Akademiji upravlinnja personalom. Ekonomichni nauky* [Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management. Economic Sciences], 4 (76), 51-57. [in Ukrainian].

11. Пристемський, О.С. (2024). Використання комп'ютерних технологій та систем для ведення бухгалтерського обліку. *Scientific Collection «InterConf+»*, 42(189): with the *Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects»* (Rome, Italy, February 19-20, 2024), 124-131.

Prystemsjkyj, O.S. (2024). Vykorystannja kompjuternykh tekhnologhij ta system dlja vedennja bukhghaltersjkogho obliku [The use of computer technologies and systems for accounting.]. *Scientific Collection «InterConf+»*, 42(189): with the *Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects»* ((Rome, Italy, February 19-20, 2024), 124-131. [in Ukrainian].